

Una nova localitat mineralògica

El director del Museu Pedagògic de Ciències Naturals de Barcelona, don Josep Palaus Seigí, en una excursió realitzada, en companyia del P. Modest Roca, Sch. P., pels encontorns de La Roca del Vallès, ha tingut ocasió d'explorar unes pedreres, pròximes a la població, que forneixen material per a la construcció de la nova estació ferroviària de Granollers. La zona de La Roca forma part del bloc granític de la serralada costera catalana, que ofereix ací una massa de granulit que passa a voltes a pegmalita i queda segat també (igual que el granit) per una sèrie de filons de pòrfid de diverses classes, predominantment quarcífers i, en general, orientats de nord-est a sudoest.

Entre el granit de La Roca han trobat una geoda, les dimensions de la qual eren d'un metre d'alt per mig d'ample, descoberta per una barrinada; aquesta cavitat estava rublerta de boniques cristallitzacions de quarç, ortosa i albita. En mig d'aquests minerals, sobressortia un superb exemplar de quarç fumat, que és sens dubte un dels exemplars millors que es coneixen a Espanya, ja que els cristalls de quarç citats, i estudiats per R. Candel, són, en general, molt més petits. Així que els cristalls de quarç fumat de Buitrago i qualque hialí, arriben solament a 15 centímetres de longitud; un cristall hialí de Candelario, a León, té 14 cm.; altres, de Galícia, oscil·len entre 10 i 12 centímetres. Potser el més gran cristall de quarç trobat a Espanya és un procedent de les mines de plom de Berunegui, recollit per Becerro, el pes del qual era de 35 quilos. De Catalunya, un dels més grans que es coneixen és sens dubte, l'exemplar existent a la Col·lecció Mineralògica del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, recollit a les pedreres de granit de Sant Feliu de Guíxols (Girona) i que té 23 cm. L'exemplar trobat pel senyor Palaus és molt més gran, puix que té 36 centímetres d'alçada; el prisma aïllat té un perímetre de 57 centímetres; l'exemplar pesa 13'300 quilos. El cristall és format pel prisma i hèmi-romboedres i, com tots els exemplars recollits en condicions genètiques d'aquests minerals, és el referent a la seva disposició geològica en els jaciments, que Lacroix, professor del Museu de Ciències Naturals de París, redueix a sis classes de jaciments, que són: 1) en roques eruptives; 2) en roques metamorfitzades per eruptives; 3) en piçarres cristallines; 4) en filons; 5) en fonts termals; 6) en formacions sedimentàries. A Espanya, segons nota Candel, es coneixen totes aquestes formes de jaciments, excepte la de fonts termals; que, encara que no es citen formes cristallines, es troba la sílice amorfa, com són els melinits tan abundants a Cal-